

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 12CoE/54/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7914207298
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Kočišová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7914207298.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený spoločnosťou Advocate s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnému: W. B., E.. XX.XX.XXXX, I. A. Č.. XX, A., vedenej u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom v Bratislave, Záhradnícka 60, pod sp. zn. EX 13230/14, o vymoženie 147,- eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce zo dňa 09.10.2014, č. k. 19Er/503/2014-23 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením žiadosť o udelenie poverenia na výkon exekúcie zamietol.

V odôvodnení uviedol, že dňa 26.05.2014 bola súdu prvého stupňa predložená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe návrhu oprávneného a exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 00384/13 zo dňa 04.06.2013 vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava. Súd prvého stupňa citoval ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a v súlade s citovanými ustanoveniami preskúmal súlad žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom. Zistil, že medzi účastníkmi konania bola dňa 20.07.2011 uzatvorená Zmluva o úvere č. 901701129, v zmysle ktorej oprávnený poskytol povinnému úver vo výške 250,- eur. Túto posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z.. Zmluvné strany sa v Rozhodcovskej zmluve zo dňa 20.07.2011 dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú zo Zmluvy o úvere č. 901701129 zo dňa 20.07.2011 budú riešené pred a/ Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na tomto súde, b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde. Súd prvého stupňa posúdil túto rozhodcovskú zmluvu ako neplatnú, z dôvodu, že v rozhodcovskej zmluve je vopred ustanovený rozhodcovský súd, ktorý bude v prípade sporu predmetnú vec riešiť. Už len toto ustanovenie porušuje základné zásady prejednávania veci nestranným sudcom. Na základe uvedeného sa spotrebiteľ ocitol v znevýhodnenom postavení. Neplatná rozhodcovská zmluva nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu na konanie a takto vydaný rozhodcovský rozsudok, nemôže byť exekučným titulom, lebo ide o nulitný právny akt. Uvedená skutočnosť predstavuje vadu exekučného titulu, ktorú nemožno odstrániť a pre ktorú sa rozhodcovský rozsudok stáva nespôsobilým exekučným titulom. Takýto rozhodcovský rozsudok nemôže byť podkladom na vykonanie exekúcie. V ďalšom poukázal na to, že záväzok z predmetnej zmluvy bol zabezpečený neúplnou zmenkou (blankozmenkou) vystavenou dňa 20.07.2011, kde povinný vystupuje ako vystaviteľ a oprávnený ako remitent. Podľa Dohody o vyplnení zmenky, na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky

voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Podľa súdu prvého stupňa takáto dohoda o vyplnení zmenky, ktorá je súčasťou všeobecných podmienok (bod 13), je v rozpore s ustanovením § 54 Občianskeho zákonníka, pretože je dohodnutá jednoznačne v prospech veriteľa a povinný ju nemohol nijakým spôsobom ovplyvniť. Ustanovenie bodu 13 všeobecných podmienok je teda v rozpore so zákonom. V rozpore s dobrými mravmi bol dohodnutý aj zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, t. j. 91,25 % ročne. Vzhľadom na uvedené mal za to, že rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul zaväzuje účastníka konania na plnenie právom nedovolené a odporujúce dobrým mravom, preto žiadosť súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci zamietol. Tiež poukázal na to, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý bol zamestnancom účastníka konania (oprávneného), čo je podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 322/2010 zo dňa 13.04.2011 okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie. Zo všetkých uvedených dôvodov súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený a žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.), nakoľko exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmačej činnosti zverenej mu Exekučným poriadkom a zákonom o rozhodcovskom konaní. Uviedol, že súd na správne zistený skutkový stav nesprávne aplikoval právny predpis. Ustanovenie § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní upravuje povinnosť zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, ale má za to, že uvedené ustanovenie súd nesprávne aplikoval. Exekučný súd v konaní o vydaní poverenia posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmanie sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí ako ich vyžaduje § 34 zákona o rozhodcovskom konaní. Preskúmaním materiálnej stránky exekučný súd zisťuje, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Podľa oprávneného exekučný súd nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie. V rámci materiálneho prieskumu sa exekučný súd musí obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu, odôvodnenie nemôže zaväzovať účastníkov konania. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t.j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. V rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov, teda nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia a poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. ÚS 5/2000 uverejnený pod č. 18/2000. Spôsobom právneho posúdenia správnosti výroku rozhodcovského súdu súd ukrátil účastníkov exekučného konania, ktorí sa mohli vyjadriť k zisteniam exekučného súdu až v odvolacom konaní, pričom civilné konanie je dvojinštančné a postupom súdu došlo k pozbaveniu práva účastníka na prejednanie veci. Exekučný súd rozhodoval o otázke, ktorá je kvalitatívne náročnejšia ako otázky, ktoré sa riešia v exekučnom konaní bez toho, aby na to Exekučný poriadok poskytol legislatívny rámec. Postupom súdu v danej veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Ďalej namietal, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav veci, ak konštatoval, že medzi účastníkmi konania nedošlo k platnému uzavretiu rozhodcovskej zmluvy. Túto oprávnený uzavrel s povinným podľa ust. § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. Týmto účastníci založili právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami v rozhodcovskom konaní, kde sa postupuje v súlade so zákonom č. 244/2002 Z. z. a s Rokovacím poriadkom. Mal za to, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný orgánom na to oprávneným a exekučný súd v danej veci konal nad rámec zákonných ustanovení.

Vo vzťahu k aplikovaniu záverov nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 13.04.2011, sp. zn. III. ÚS 322/2010 na uvedený prípad citoval ust. § 56 ods. 6 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov a uviedol, že nález ústavného súdu predstavuje individuálne rozhodnutie, ktoré sa dotýka konkrétneho (individuálneho) konania zaväzuje len účastníkov tohto konania. Takéto rozhodnutie ústavného súdu nemá všeobecnú

platnosť a všeobecné súdy ním nie sú viazané. Ďalej poukázal na viaceré rozhodnutia okresných súdov Slovenskej republiky, ktoré v obdobných prípadoch konštatovali, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý nie je vylúčený z vykonávania exekúcie (napr. uznesenie Okresného súdu Martin zo dňa 21.04.2010, č. k. 22Er/29/2009-44). Podľa oprávneného skutočnosť, že súdny exekútor bol v minulosti zamestnancom oprávneného nezakladá samo o sebe taký pomer k účastníkovi konania, ktorý by mal za následok vznik pochybností o jeho nezaujatosti a viedol by k vylúčeniu súdneho exekútora z exekúcie. Navyše, v danom prípade sa jednalo len o radového zamestnanca, kde jeho pracovné zaradenie neumožňovalo akokoľvek ovplyvňovať podnikateľskú činnosť oprávneného. V tejto súvislosti poukázal aj na ďalšiu existujúcu judikatúru, a to rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 23.09.1999, sp. zn. 22Cdo/227/1999 a rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. 1882 (publikované v č. 8/2009 Zb. NSS), ktoré riešia otázku zaujatosti sudcu / zamestnanca správneho orgánu v prípade, ak bol v minulosti zamestnancom účastníka konania. Tieto rozhodnutia sú podľa názoru oprávneného aplikovateľné aj na súdneho exekútora.

Napadnuté uznesenie vydal vyšší súdny úradník. O odvolaní oprávneného proti jeho rozhodnutiu zákonný sudca v zmysle ust. § 374 ods. 4 O.s.p. rozhodol tak, že mu nemieni vyhovieť, preto predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Odvolací súd prejednal odvolanie oprávneného v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., pretože nejde o vec podľa § 214 ods. 1 O.s.p., na prejednanie ktorej je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie, odvolanie smeruje proti uzneseniu a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

V posudzovanom prípade je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., sp. zn. SR 00384/13 zo dňa 04.06.2013, vydaný rozhodcom JUDr. Michalom Rašlom. Rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.07.2013 a vykonateľnosť dňa 18.07.2013. Vychádzajúc z odôvodnenia predmetného rozhodcovského rozsudku, právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a vydať predmetný rozsudok zakladala rozhodcovská zmluva k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXX uzavretej dňa 20.07.2011 medzi Pohotovosť, s.r.o. a povinným.

Európska únia venuje problematike ochrany spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť. Súdny dvor Európskych spoločenstiev vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôraznil povinnosť súdu aj v rámci núteného výkonu rozhodnutia chrániť práva spotrebiteľov ako slabšej zmluvnej strany extenzívnym spôsobom, a to napr. aj v rozsudku zo dňa 6.10.2009 vo veci Asturcom Telecomunicaciones SL, kde zdôraznil povinnosť exekučného súdu preskúmať rozhodcovskú doložku, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul, keď uviedol, že Smernica 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a so skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

Povinnosť exekučného súdu preskúmať rozhodcovskú doložku vyplýva aj zo samotného Exekučného poriadku, kde exekučný súd v rámci skúmania podmienok konania predovšetkým zisťuje, či exekučný titul bol vydaný orgánom na to oprávneným, či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej, či oprávnený a povinný sú vecne legitimovaní v konaní a či právo nie je prekludované.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučného poriadku), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o

exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Pokiaľ ide o materiálnu stránku právoplatnosti rozhodcovského rozsudku, odvolací súd uvádza, že táto nie je bezvýnimčná, ale z vážnych, v zákone stanovených dôvodov existujú z nej výnimky. Práve takouto výnimkou je ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého rozhodcovský rozsudok podlieha prieskumnej právomoci exekučného súdu už aj v štádiu rozhodovania o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, kde exekučný súd v rámci skúmania podmienok konania predovšetkým zisťuje, či exekučný titul bol vydaný orgánom na to oprávneným, či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej, či oprávnený a povinný sú vecne legitimovaní v konaní a či právo nie je prekludované.

Pri skúmaní, či exekučný titul bol vydaný orgánom na to oprávneným, má exekučný súd právo posúdiť aj platnosť uzavretej rozhodcovskej doložky, ak exekučným titulom v konaní je rozhodcovský rozsudok vydaný na základe tejto rozhodcovskej doložky, čo vyplýva aj z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Tento napr. v uznesení zo dňa 9. februára 2012, sp. zn. 3 Cdo 122/2011 konštatoval, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Podobne v uznesení zo dňa 5. decembra 2012, sp. zn. 6 Cdo 135/2012 uviedol, že ak je právomoc rozhodcovského súdu závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Ďalej v uznesení zo dňa 21.03.2012, sp. zn. 6 Cdo 1/2012 zdôraznil, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu.

Odvolací súd sa stotožňuje aj s právnym názorom súdu prvého stupňa, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX uzavretá dňa 20.07.2011 je spotrebiteľskou zmluvou a zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, čo nenamietal ani oprávnený.

V posudzovanom prípade bola rozhodcovská doložka uzatvorená vo forme rozhodcovskej zmluvy zo dňa 20.07.2011. Podľa čl. II.1 tejto zmluvy sa strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzavretej dňa 20.07.2011 vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienok zabezpečujúcich uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenie práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené:

a/ pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stáлом rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu,

b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Podľa čl. II.2 sa zmluvné strany dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvazovaciu podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu pred rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v krízových situáciách a vzniku sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Keďže sa tak udeje v súkromnoprávnom procese, požiadavka na rešpektovanie princípov súkromného práva arbitrom vrátane princípu dobrých mravov je plne opodstatnená.

Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 4 písm. r/ za neprijateľné označil dojednanie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, nakoľko takéto dojednanie spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. V zmysle ust. § 53 ods. 5 OZ je takéto neprijateľná podmienka absolútne neplatná. Táto nerovnováha je zrejماً aj v prejednávanej veci, kde rozhodcovská doložka znemožňuje voľbou spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak ho dodávateľ vyvolá ako prvý. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ OZ nie je o možnosti výberu medzi štátnym a súkromným súdom, ale predovšetkým o dôsledkoch, ktoré zakladá, a teda, či doložka nenúti spotrebiteľa podrobiť sa arbitráži. Odvolací súd má v danom prípade zato, že predmetnú doložku je nutné posúdiť ako neprijateľnú podmienku, nakoľko praktickým dôsledkom takto formulovanej rozhodcovskej doložky je skutočnosť, že spotrebiteľovi, teda povinnému, je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Pre povinného to znamená povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred súkromnou osobou, ktorú si oprávnený už predformuloval v zmluve a na výbere ktorej spotrebiteľ nemal žiadnu účasť, čím je spôsobená značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Spôsob, akým bola rozhodcovská doložka v rozhodcovskej zmluve v prejednávanom prípade koncipovaná a spotrebiteľovi predložená spolu s ostatnými všeobecnými podmienkami, nesvedčí ani o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky v rozhodcovskej zmluve, ale skôr o zámernom predkladaní zmluvných podmienok (ide o zmluvu o úvere a rozhodcovskú zmluvu, obe podpísané v jeden deň), ktorým oprávnený sledoval vylúčenie tohto dojednania spod režimu súdnej kontroly. Oprávnený nepreukázal osobitné vyjednanie rozhodcovskej doložky v rozhodcovskej zmluve, resp., že by si povinný osobitne vymienil jej dojednanie. Naopak ide o formulárovú zmluvu, ktorú povinný nemohol nijako ovplyvniť a mohol len rozhodcovskú zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu, pričom je pravdepodobné, že nepodpísaním rozhodcovskej zmluvy by nedošlo ani k podpisu zmluvy o úvere, keďže obidve zmluvy boli uzavreté v jeden deň.

Napriek formálnemu zneniu rozhodcovskej doložky teda reálne dochádza k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to v neprospech spotrebiteľa (dlžníka). Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy, obsahom ktorej je aj takéto doložka, vopred vzdáva práva na účinnú procesnú obranu (a to či už z nevedomosti alebo nemožnosti vplyvať na obsah zmluvy), čo je v podmienkach právneho štátu neprijateľným javom - podmienkou. Spôsob, akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná, napĺňa podmienku uvedenú v

ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, preto je táto rozhodcovská doložka neplatná podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd už len dopĺňa, že neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu na konanie a takto (bez právomoci rozhodcovského súdu) vydaný rozhodcovský rozsudok, t. j. vydaný na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, nemôže byť exekučným titulom, lebo ide o nulitný právny akt. Takto neboli splnené podmienky na vykonanie exekúcie.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Vo vzťahu k aplikovaniu nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 13.04.2011, sp. zn. III. ÚS 322/2010 na uvedený prípad je potrebné uviesť, že vychádzajúc zo záverov citovaného rozhodnutia je zrejme, že ak bol súdny exekútor zamestnancom účastníka exekučného konania (táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi konania sporná), ide o okolnosť vylučujúcu ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku. Nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom (a inými) vyplývajúca z § 4 Exekučného poriadku predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí bude vykonávať nezávisle a nestranne podľa § 3 Exekučného poriadku. Súdny exekútor vykonávaním činnosti, ktorá je nezlučiteľná s pracovným pomerom, môže oprávnene vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti a nezáujatosti vo vzťahu k účastníkom exekučného konania. Aj keď v zmysle ust. § 135 ods. 1 O.s.p. vyššie citovaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky nie je všeobecne záväzný, neznamená to, že vzhľadom na podobnosť skutkových okolností prípadu a v záujme zachovania jednotnej súdnej praxe z neho nemožno vychádzať. Exekučný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania skúmať, či sú splnené predpoklady na vedenie konania a toto zastaviť, ak zistí existenciu dôvodov, ktoré bránia nútenému vymáhaniu pohľadávky.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p. a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože oprávnený nemal v tomto konaní úspech a ostatným účastníkom preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli, preto im neboli priznané.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.